

PGU kids je vzdelávací program Považskej galérie umenia v Žiline - pre menších aj väčších. Tento interaktívny sprievodca vás bude sprevádzať v poradí už druhou výstavou - trochu vysvetľuje, trochu inšpiruje, zabáva, odpovedá a pýta sa. Jeho online verziu [podobne ako verziu jeho predchodcu k výstave moderny] nájdete na www.pgu.sk/pgu-kids.

JULIÁN FILO FILOZOFIA GESTA

Výstava, ktorou vás tento list sprevádza, je retrospektívou maliara a grafika Juliána Filo. Julián Filo sa narodil presne pred 100 rokmi.

Retrospektíva - znamená RETRO pohľad = pohľad do späť do minulosti. Retrospektívnu výstavou nazývame výstavu, kde je predstavená celá (doterajšia) kariéra umelca, resp. jej hlavné diela. V prípade umelcov, ktorí sú po smrti, ide o príerez celoživotou tvorbou.

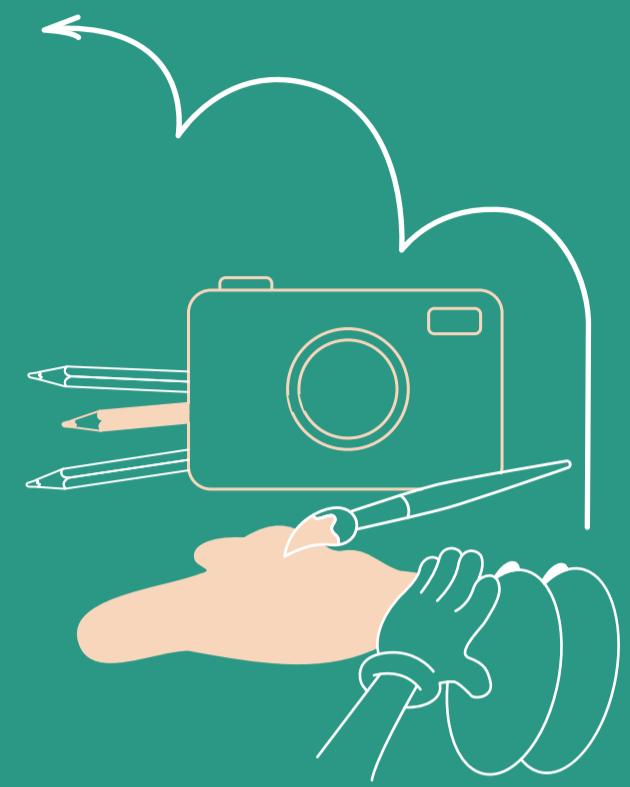
V takýchto výstavách sa kurátori snažia pozrieť sa s odstupom na tvorbu umelca ako na celok. Výstavu zároveň často delia na menšie časti - obdobia umelcovho života, rôzne tematické okruhy, viaceré techniky (napr. maľba, grafika, fotografia) a podobne.

JULIÁN FILO

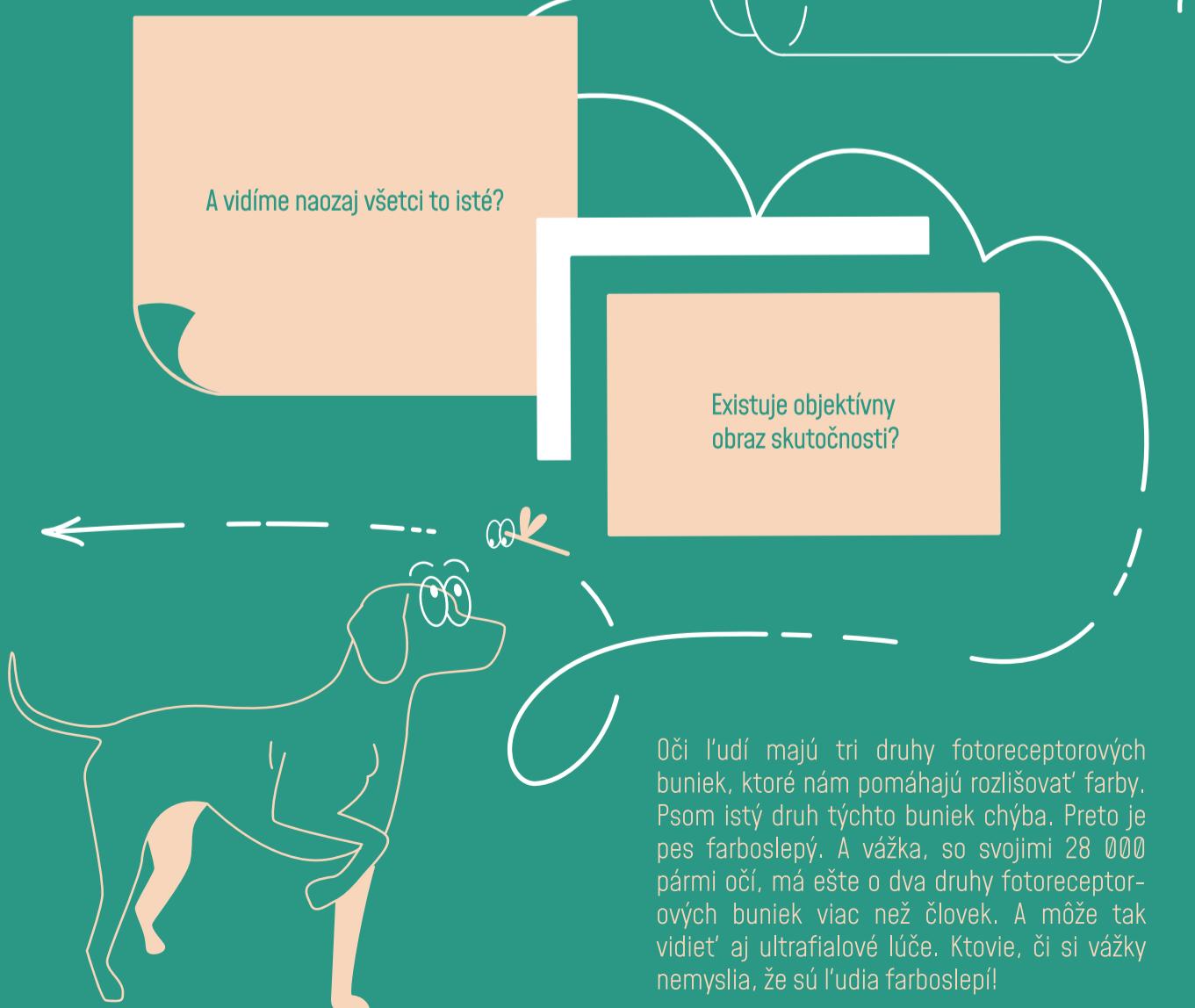
Narodil sa v máji v roku 1921 v Nižnej pri Piešťanoch. Aj keď je dnes známy predovšetkým ako maliar, okrem maľby vyštudoval aj architektúru. To sa mu neskôr zišlo, keď okrem maľovania navrhoval priestorové kompozície v architektúre.

Na Slovensku bol medzi prvými výtvarníkmi, ktorí sa neinspirovali každodenným dedinským životom. Zaujímal ho viac nová mestská dynamika - kancelárie, stroje, ľudia v oblekoch, vzťahy z panelákových bytov, obrazy z televíznych obrazoviek.

Zomrel v Bratislave v roku 2007.

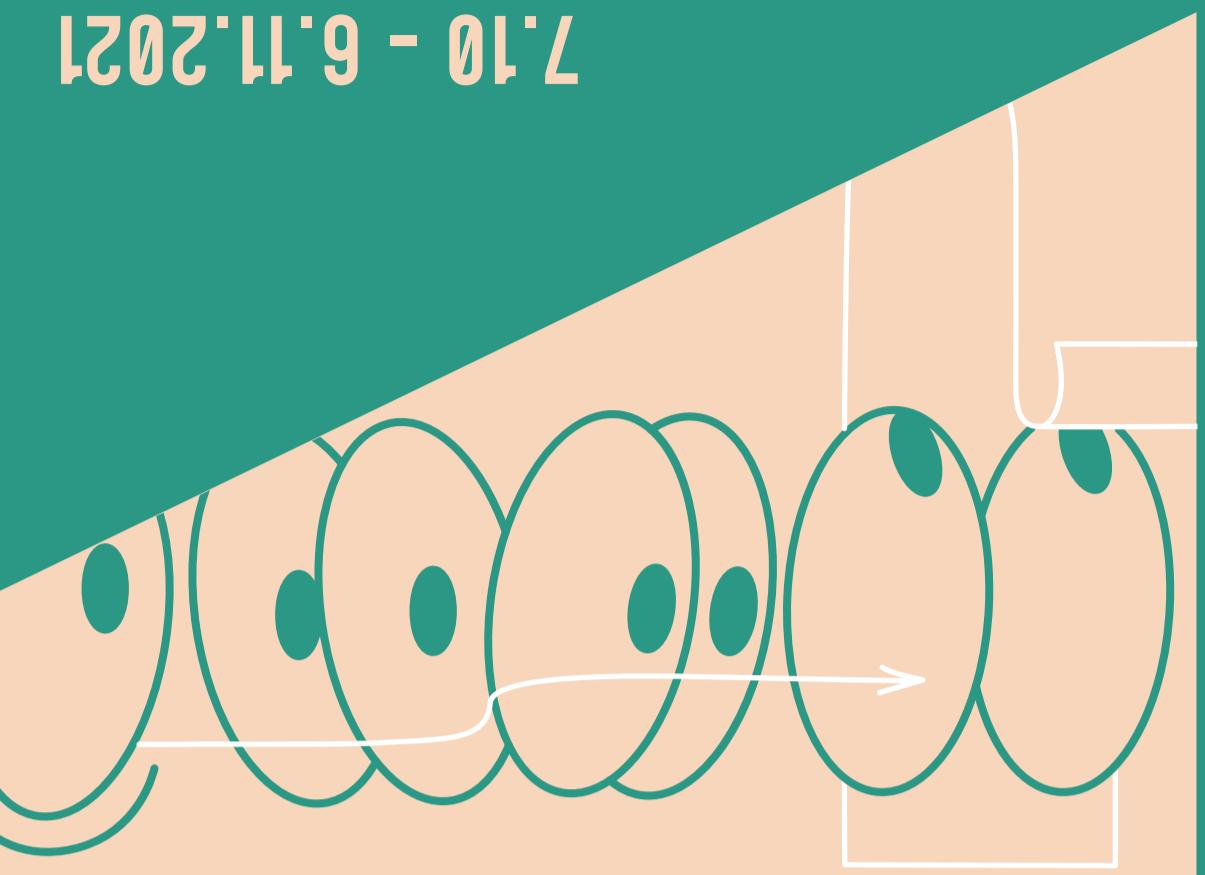

Obrazy Juliána Filo sú zobrazívé. Ich námetom je videná skutočnosť, nie sú abstraktné. Štyl, ktorý Julián Filo používal, sa nazýva fotorealizmus, jeho maľby sa snažia zachytiať skutočnosť podobne ako fotoaparát. Znamená to však, že sú presnou kópiou toho, čo vidíme?

Oči ľudí majú tri druhy fotoreceptorových buniek, ktoré nám pomáhajú rozlišovať farby. Psom istý druh týchto buniek chýba. Preto je pes farboslepý. A väčka, so svojimi 28 000 párimi očí, má ešte o dva druhy fotoreceptorových buniek viac než človek. A môže tak vidieť aj ultrafialové ľúče. Kto vie, či si väčky nemyslia, že sú ľudia farboslepi?

7.10 - 6.11.2021

INTERAKTÍVNY SPREVODCA PRE MENŠÍCH I VÄČŠÍCH

Považská
galéria
umenia
v Žiline

Kurátor výstavy: Filip Krutek
Koncept vzdelávacieho materiálu, text: Kristína Hermanová
Konцепcia vzdelávacieho programu PGU Exkurzia 20.21: Veronika Kubišová
Vizuálna identita vzdelávacieho programu, grafický dizajn: Dominika Koššová
Trvanie výstavy: 7.10. - 6.11.2021

Projekt je realizovaný s podporou Fondu na podporu umenia.
FPU je hlavným partnerom projektu.

u. fond
na podporu
umenia

ŽILINSKÝ
SAMOSPRÁVNY
KRAJ

Fotorealizmus, ktorý je pre Fila typický, je návrhom k realistickému figuratívemu zobrazeniu. Maliari pri ňom fotografiu používajú ako predlohu. Keďže sa fotorealistické maľby snažia dokonale napodobňovať fotografiu, preberajú aj niektoré optické chyby fotoaparátu - deformácie perspektívy, rozostrenie, a podobne.

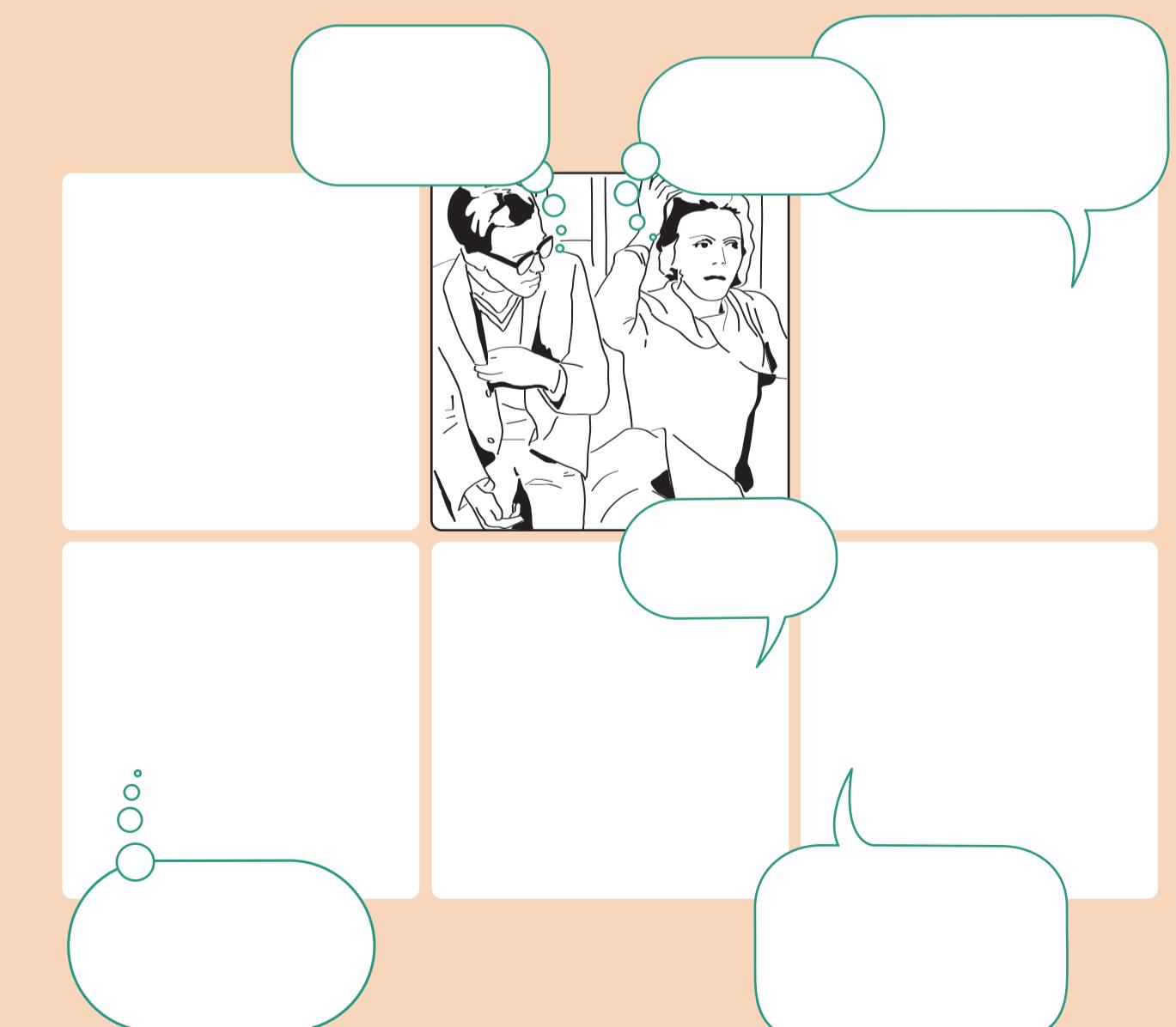
CHYBY?
U Fila je napríklad často viditeľná viacnásobná expozícia – akoby na jeden snímok odfotil tú istú postavu viackrát.

Najdite vo výstave obraz, na ktorom tá istá postava zachytená viackrát.

Najdite vo výstave obraz, ktorý nie je malovaný štetcom, ale nastriekaný farbami.

A ešte niečo, čomu sa pri analógových fotografiach fotených na film hovorí „zrno“, pri digitálnych „šum“. Je to akási mierna štruktúra – malinké bodky, z ktorých sa skladajú väčšie farebné plochy. Túto vlastnosť fotografií Fila napodobil v maľbe tak, že nemaloval štetcom, ale farbu na plátno striekal z pištole (podobne fungujú spreje alebo fúkacie fixky).

Vďaka fotorealizmu niektoré Filove maľby vyzerajú ako snímky alebo zábery z filmu. Pokúste sa domyslieť, čo bolo pred a po situácii na obraze a podľa toho dokresliť chýbajúce polička do komiksu.

HOVORIACE TĚLO

Výstava sa volá Filozofia gesta. Na mnohých Filových obrazoch sú ruky. Nie sú tam len tak, nenápadné, ale sú zdôraznené. Uloženie v polohe, ktorá sa nezdá náhodná. Akoby nám chceli niečo povedať, alebo aspoň naznačiť.

Už ste niekedy počuli o **reči tela**? Je to neverbálna komunikácia – teda rozprávanie bez slov. Môže to byť úsmev alebo nadvhnuté oboče, tón hlasu, postoj či poloha pri sedení, pohľad do očí, gestá. Gestami rúk si človek často pomáha pri rozprávaní, a niekedy nimi slová celkom nahradza.

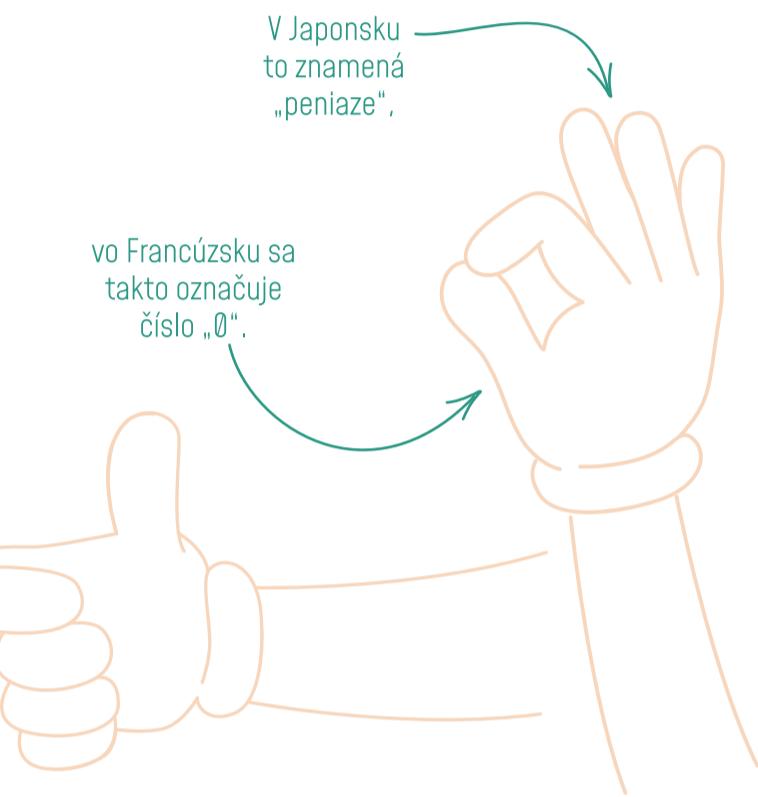
Väčšina gest je závislá od toho, kde žijeme. To, čomu u nás všetci rozumieeme, môže v inej krajine znamenáť niečo celkom iné.

Vedeli ste, že keď pokývate hlavou hore a dolu, v Bulharsku to znamená „nie“?

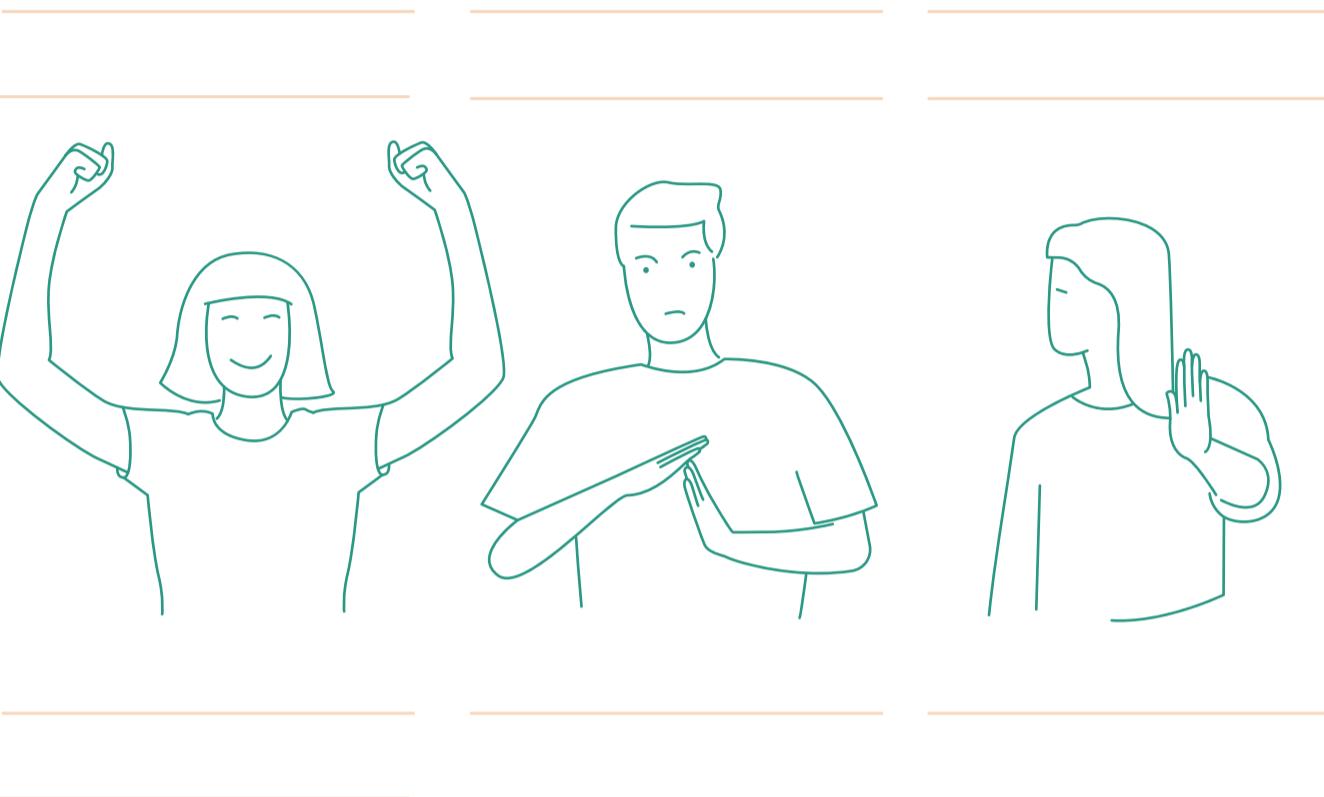
V Iráne je to veľmi neslušné gesto!

V Japonsku to znamená „peniaze“.

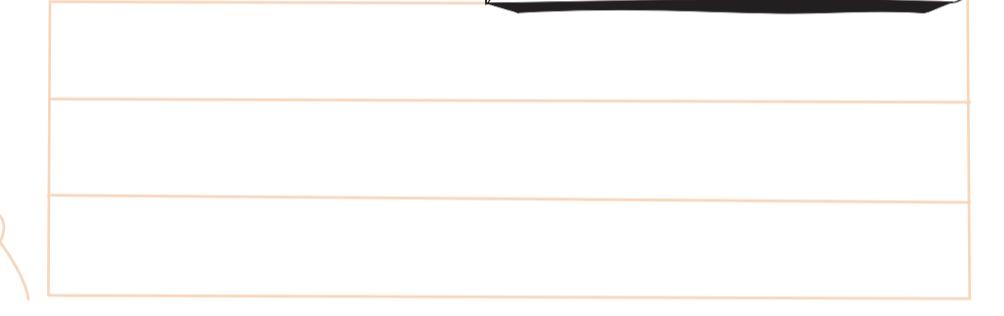
vo Francúzsku sa takto označuje číslo „0“.

Podľa obrázku dopíšte, ako týmto gestám rozumiete vy.

Našli ste tieto obrazy na výstave?

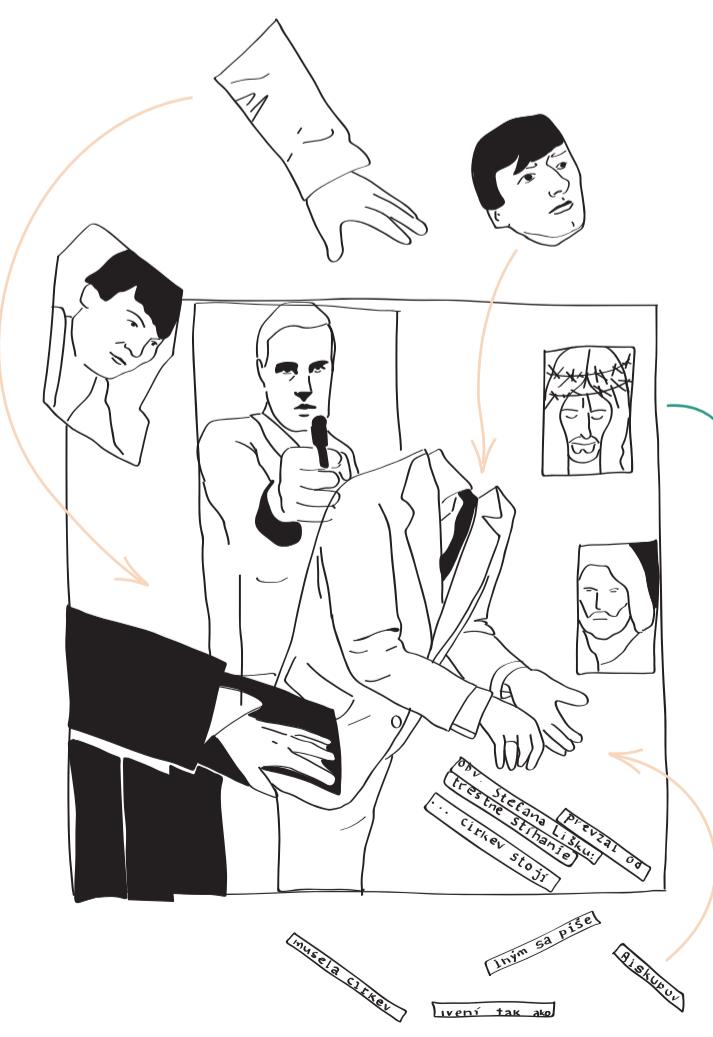
Pokúste sa pomenovať gestá zobrazených ľudí. Akými slovami by ste opísali postavu podľa toho, ako stojí a ako sa tvári?

KRESLENÁ KOLÁŽ

„Som zberateľ“, ale nie starožitnosti, ale mnohých súčasných drobností. Sú to lístky z mestskej dopravy, kina, krabičky z cigariet, zápaliek, účty, pozvánky, skrátku všetko, čo nás obklopuje a je dielom súčasného dizajnu. Takisto mám veľa časopisov a vyberám si isté modely ľudí z novín [...], televízie, mnoho si sám našikujem, sfotografujem, takže mám množstvo materiálu. Vytvorím prvú približnú koláž, Tú si pri zatemnení projektujem na plátno, prekreslím, časti dotvorím zo zbierok mojich rekvizít a takto prvý náčrt ciselujem ...“

Takto opísal postup svojej práce Julián Fijo

Pokúste sa pozbierať čo najviac materiálu pre váš obraz, ktorého námetom bude VÁS DEŇ. Presne tak, ako to robil Fijo – to zaujímavé, čo za deň stretnete, si vezmite domov, alebo zaznamenajte kresbou na papier. Na konci dňa z toho poskladajte obraz.

